

Läkemedel för MS och andra immunmedierade neurologiska sjukdomar samt coronavirus

Laura Airas ja Merja Soilu-Hänninen 18.3.2020

Läkemedel som används vid MS och andra immunmedierade neurologiska sjukdomar kan försvaga kroppens försvarsförmåga och åstadkomma risken för en allvarlig infektion av coronavirus. Men riskerna förknippade med läkemedlen är olika. Behandlingen ska inte avbrytas på egen hand på grund av coronavirusepidemin. Vi hoppas att informationen nedan besvarar några av dina frågor och hoppas att du undviker onödig kontakt med den neurologiska polikliniken eller Tyks Akuten för att minska belastningen på telefon rådgivning. Vi kommer att kontakta dig om vi anser att din medicinering behöver bytas eller att din dos ändras på grund av epidemin.

Just nu vet vi följande:

Immunsuppressiva terapier som Prednisolon, Imurel (azathioprine), Cellcept (mykofenolatmofetil) och Metotrexat (metotrexat): Beroende på läkemedlet och dosen har dessa produkter en immunsuppressiv effekt men risken för att stoppa användningen av läkemedlet är större än risken för virusinfektion. Därför behandlingen bör fortsätta.

Intravenöst immunoglobulin (Gamunex, Nanogam): Påverkan på immunsystemet är minimal. Det rekommenderas att du fortsätter din medicinering regelbundet.

Glatirameracetat (Copaxone), teriflunomid (Aubagio), dimetylfumarat (Tecfidera) och interferoner beta (Avonex, Betaferon, Plegridy, Rebif) och varje månad given infusion av natalizumab (Tysabri): Som ett resultat av dessa läkemedel har ingen nämnvärt ökning av COVID-19 virus infektion inträffat. Risken för att avbryta behandlingen är större än risken förknippad med virusinfektionen, så behandlingen bör fortsätta normalt.

Fingolimod (Gilenya) kan lite öka din risk för virusinfektion, inklusive COVID-19 något. Dock om du använder fingolimod kan stoppning av den utlösa MS-sjukdomens aktivering. Risken för denna aktivering kan vara högre än risken för coronavirusinfektion. I princip ska Gilenya-behandlingen fortsätta under koronaepidemin. Om du planerar att börja behandling med Gilenya inom en snar framtid, kontakta din neurolog för att överväga alternativ behandling i den aktuella situationen.

Om för närvarande man planerar att starta behandlingen med alemtuzumab (Lemtrada) eller kladribin (Mavenclad) för dig, är det skäl att överväga en försening av doseringen. Detta beror på att dessa läkemedelsbehandlingar ökar din risk för virusinfektioner, särskilt inom några månader efter att behandlingen påbörjats. Förskjutningen är särskilt berättigad om du får medicinering med upprepad dosering. Efter en upprepad dosering är minskningen i blodlymfocytantal ofta större än under den första doseringen, och å andra sidan kan effekten av läkemedlet fortsätta under lång tid och skydda dig från MS-aktivitet redan efter den första doseringen.

Okrelizumab (Ocrevus) är ett mycket effektivt läkemedel för MS och kan också öka din risk för virusinfektioner i viss utsträckning. Försenad dosering av detta läkemedel under korona infektions epidemin rekommenderas också. Detsamma gäller för off-label användningen av rituximab (MabThera, Rituxan). Försening av återdoseringen av dessa långverkande läkemedel under några månader har ingen effekt på risken för progression till MS.

Om påbörjandet eller byte av MS-sjukdomsmedicineringen sker under epidemin är Tysabri det mest rekommenderade alternativet för mycket aktiv sjukdom och teriflunomid (Aubagio), interferoner eller glatirameracetat (Copaxone) för situationen med normal sjukdomsaktivitet.

Kortisonbehandling med hög dos kan också tillfälligt försämra kroppens försvarsförmåga. Baserat på svårighetsgraden av MS-förvärringen bör därför övervägas om kortisonpulsbehandling nu ska ges under epidemin.

Alla patienter som får immunterapi bör genomföra planen på blodprover enligt schemat.

Denna anvisning kommer att uppdateras när situationen utvecklas och när kunskapen om varje läkemedels påverkning för coronavirusinfektionens svårighetsgrad ökar.

Relaterade länkar:

ÅUCS: <http://www.vsshp.fi/sv/Sidor/default.aspx>

THL: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar>

ECDC: <https://www.ecdc.europa.eu/en/coronavirus>

UK MS Society: <https://www.mssociety.org.uk>

Åbo 20.3.2020 Merja Soilu-Hänninen

Chef för allmän neurologi